

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Słuszna decyzja Sądu Najwyższego USA o zakazie patentowania DNA

Decyzja Sądu Najwyższego USA o zakazie patentowania fragmentów DNA człowieka jest jak najbardziej słuszna - powiedział prof. Jan Lubiński, genetyk ze Szczecina. Specjalista jest współtwórcą polskich testów do wykrywania genów zwiększających ryzyko raka.

Sąd Najwyższy USA uznał w czwartek, że wolno jedynie ubiegać się o patenty na syntetyczne fragmenty DNA. Sędzia Clarence Thomas podkreślił, że jako taki uznawany jest materiał genetyczny, który nie tylko odkryto, ale i zmanipulowano w laboratorium.

Wystarczy zatem wprowadzić nawet jedną zmianę w naturalnym fragmencie genu, by można go było uznać za syntetyczne DNA. Taki materiał genetyczny nie jest już naturalny i może zostać opatentowany - uznał Sąd Najwyższy USA.

Prof. Jan Lubiński, szef Międzynarodowego Centrum Nowotworów Dziedzicznych Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, zgadza się z tą opinią, ale przestrzega, że opatentowany fragment DNA nie może stać się własnością jednej firmy, która dzięki temu mogłaby blokować dostęp do wiedzy o nim.

„Uważam, że wyniki badań nad DNA człowieka powinny być powszechnie dostępne i nie może być takiej sytuacji, że są one ukrywane lub blokowane” - podkreślił specjalista w rozmowie z PAP.

Dodał jednak, że odkrycie genów wymaga ogromnych badań i sporych nakładów finansowych. Dlatego firmy, które tego dokonały, powinny mieć zapewnioną gratyfikację finansową za poniesiony koszt. Inaczej prywatni przedsiębiorcy nie będą inwestować w badania naukowe.

Prof. Lubiński podał przykład własnych badań nad testami pozwalającymi wykryć mutacje genów BRCA1 i BRCA2 w polskiej populacji (chodzi o mutacje zwiększające ryzyko raka piersi i jajnika). Zostały one wcześniej wykryte przez firmę Myriad Genetics, która je opatentowała i opracowała wykrywające mutacje testy (skorzystała z nich m.in. Angelina Jolie, która postanowiła poddać prewencyjnej amputacji obu piersi i ich rekonstrukcji, by uniknąć ryzyka zachorowania na raka piersi).

Polscy specjaliści opracowali własne testy BRCA1 i BRCA2. „Uzyskaliśmy je dzięki temu, że zauważyliśmy w DNA naszej populacji zmiany charakterystyczne tylko dla nas. Dzięki temu nasze testy są prostsze i znacznie tańsze: w USA za jeden test trzeba zapłacić 3 tys. dol., tymczasem polskie testy kosztują jedynie około 300 zł” - powiedział prof. Lubiński.

Podkreślił, że jego grupa badawcza również poniosła koszty badań. „Zarabiamy jednak na tym, że zbudowaliśmy w kraju sieć ośrodków, w których testy te są wykonywane, za co należy się nam część dochodów. Zdarza się jednak, że nasze testy są wykorzystywane, ale nikt nam za to nie płaci” - dodał szczeciński genetyk.

Firma Myriad Genetics uznała, że powinna mieć prawo do opatentowania fragmentów DNA związanych z mutacjami BRCA1 i BRCA2, bo inaczej nie będzie mogła czerpać korzyści ze swego odkrycia i inwestować w dalsze badania. W tej właśnie sprawie doszło do sporu z Amerykańską Unią Wolności Obywatelskich (ACLU), która się sprzeciwia patentowaniu genów.

Firma argumentowała, że odkryte geny zostały wyizolowane z materiału genetycznego człowieka i jako takie są już tworem badaczy, a nie tylko natury. Z kolei ACLU przekonywała, że wyizolowane fragmenty DNA nadal są dziełem natury.

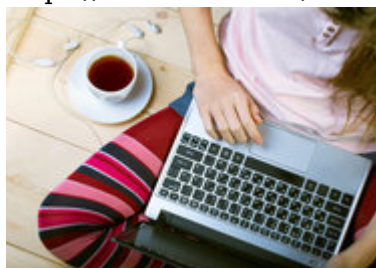
Sąd pierwszej instancji przyznał słusność ACLU, ale potem sądy apelacyjne opowiedziały się po stronie Myriad Genetics twierdząc, że odczytany fragment DNA człowieka poddano takim zmianom, by na ich bazie opracować testy, że nie można mówić już o naturalnym materiale genetycznym. Sąd Najwyższy przychylił się jednak do opinii sądu pierwszej instancji.

Według doniesień Reutersa firmy biotechnologiczne obawiają się, że poniosą z tego powodu ogromne straty, gdyż na rynek amerykański wprowadzone zostaną nowe wersje opracowanych przez nich i stosowanych już testów genetycznych.

Prof. Robert Darnell, prezes i dyrektor ds. naukowych New York Genome Center (które zrzesza akademie medyczne i uniwersytety), twierdzi jednak, że decyzja Sądu Najwyższego nie wpłynie negatywnie na postęp w badaniach genetycznych.

Amerykański urząd patentowy - U.S. Patent and Trademark Office - zdążył już opatentować odkrycie 4 tys. ludzkich genów na wniosek prywatnych firm i uniwersyteckich ośrodków badawczych. „Decyzja Sądu Najwyższego sprawi, że więcej już się to nie zdarzy” - ocenił w rozmowie z Reutersem Ed Reines z międzynarodowej kancelarii prawniczej Weil, Gotshal & Manges LLP.

Źródło: <http://www.naukawpolsce.pap.pl/https://laboratoria.net/aktualnosci/18224.html>

01-06-2026

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał](#)

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

[Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#)

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

[AGH uruchomiła laboratorium](#)

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

[UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

[W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński](#)

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

[3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat](#)

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium](#) [UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026 Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026 Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy